

PROPOSTES DE RESOLUCIÓ DEL GRUP PARLAMENTARI DE JUNTS PER CATALUNYA (REG. 125623)

 Punts aprovats Punts rebutjats Punt transaccionat que no s'ha votat

Proposta de resolució 1

Per un punt d'inflexió en el tracte i el reconeixement a la pagesia catalana

El Parlament de Catalunya constata que:

1. La pagesia catalana en general, pateix, de fa anys, una greu crisi de viabilitat econòmica i de relleu generacional deguda a greuges com els sobrecostos i els preus injustos, la sobrefiscalització i l'excés de burocràcia, les inclemències meteorològiques i les plagues de fauna o la competència deslleial de productes de fora, i, per tant, urgeix consensuar i establir un model agrari i agroalimentari català que, més enllà de la conjuntura política de cada moment, proporcioni un full de ruta robust i eficient que contempli i potenciï les diverses realitats del Primer Sector al nostre país.

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a:

2. Organitzar i celebrar, en el termini màxim de sis mesos, un gran acte públic de reconeixement a la pagesia catalana i de promoció dels productes agroalimentaris catalans, acompanyant-ho d'una campanya mediàtica a través dels mitjans de comunicació.

3. Iniciar els tràmits per a canviar el nom del departament, actualment Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural pel de Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Acció Climàtica, mantenint el mateix àmbit competencial de l'actual departament; segons la petició i l'acordat en la reunió amb Plataforma Pagesa, Unió de Pagesos, JARC i la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya del passat 29 de febrer.

4. [Transaccionada] Atès que l'elevada mitjana d'edat de la pagesia catalana és indicativa de la dificultat de relleu generacional en aquest sector tan estratègic per al nostre país, i tenint en compte que és durant el primer període de la incorporació com a jove agricultor que cal dur a terme el volum més gran d'inversions, agilitzar i avançar al màxim possible el pagament dels ajuts relatius a aquesta primera instal·lació, incrementant-ne el primer tram –actualment del 60%– i fent pagaments parcials de grups d'expedients que compleixin els condicionants i requisits establerts. Així mateix, impulsar l'increment de la pensió de jubilació dels treballadors autònoms del Primer Sector, per revisar i ajustar les seves cotitzacions a la Seguretat Social, i, tal com es va aprovar en la moció 231/XIV el passat 1 de juny de 2023, establir una Renda de Protecció Agrària Excepcional que faci les funcions de renda mínima agrària.

5. Iniciar els tràmits per modificar l'apartat 1 de l'article 7 dels Estatuts de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), del Decret 153/2012, de 20 de novembre, de modificació dels Estatuts de l'Agència Catalana de l'Aigua, aprovats pel Decret 86/2009, de 2 de juny, per tal que hi siguin representats amb dues vocalies el sector agrari i una vocalia per a l'organització més representativa de les comunitats de regants al Consell d'Administració de l'ACA.

Proposta de resolució 2

Per la desburocratització i la millora de la rendibilitat de la pagesia catalana

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a:

1. Exigir el compliment dels acords consensuats entre Govern, Grups Parlamentaris i representants agraris al full de ruta resultant de la Taula de Simplificació Administrativa i Desburocratització de la Pagesia, que es va organitzar en compliment de la Moció 186/XIV aprovada el 26 de gener del 2023, així com definir el corresponent calendari de reunions de seguiment al qual es va comprometre el Departament, amb l'objectiu de desplegar i implementar les mesures que s'hi van detallar, entre les quals la finestra única, per tal de reduir la càrrega burocràtica i facilitar i agilitzar la tramitació administrativa del Primer Sector.

2. Reenfocar i reestructurar les oficines comarcals del Departament titular d'Agricultura per convertir-les en un vertader servei d'acompanyament integral, directe, proactiu, personalitzat i àgil per als agricultors i ramaders, i que alhora serveixi com a canal de transferència del coneixement científic que generen els centres universitaris i de recerca, en especial l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA), per tal d'introduir al sector les millors pràctiques existents, tal com es va aprovar a la Moció 186/XIV del 26 de gener del 2023. En aquest sentit, el nou model d'oficines comarcals ha de servir per combatre la triple bretxa digital, atès que l'obligatorietat de comunicar-se amb l'administració per mitjans electrònics vulnera els drets de no discriminació i constitueix un factor d'exclusió social d'una part del sector. Així mateix, és imprescindible incorporar la necessària modernització dels programes informàtics que s'utilitzen des de la Funció Pública per dur a terme les gestions per tal d'acabar amb els retards acumulats en la tramitació administrativa.

3. Aplicar de manera àgil i eficient la normativa agrària i agroalimentària de la Unió Europea sense introduir nous requisits tècnics ni noves traves burocràtiques o administratives en la seva transposició a la normativa catalana. En particular, per una banda, que es flexibilitzi l'actual legislació d'embalatge de productes agroalimentaris inferior a 5Kg per permetre-hi l'envasat amb materials reciclables que facilitin l'adaptació al mercat i al consumidor, i, per altra banda, que no es pugui retirar o prohibir cap fitosanitari actual sense acompanyar la mesura per part de l'Autoritat Sanitària Europea (EFSA) d'una alternativa de producte validat tècnicament i sanitària i amb el mateix cost d'adquisició i aplicació. Així mateix, i amb aquest mateix objectiu, aprovar i iniciar la tramitació parlamentària, en el termini màxim de sis mesos, d'un Projecte de Llei de Desburocratització del Primer Sector –basada en els acords actualitzats fruit de la Taula de Desburocratització de la Pagesia del 2023– que estableixi, entre d'altres mesures, la conversió dels actuals silencis negatius de l'administració en silencis positius.

4. Dur a terme les accions necessàries per tal de promoure que els acords comercials de la Unió Europea amb tercers països es facin prioritzant estats democràtics i blindant les clàusules mirall i els acords de reciprocitat, de manera que s'obligui als productes importats de fora a complir els mateixos requisits fitosanitaris, mediambientals i laborals que als de la indústria agroalimentària europea, incorporant elements i mecanismes de traçabilitat, envasat i etiquetatge que garanteixin al consumidor, per una banda, la diferenciació del producte segons la procedència i l'origen, i per l'altra, la informació del quadern de camp i del preu de compra al productor.

5. Presentar, en el termini màxim de tres mesos, un pla per agilitzar la concessió dels permisos urbanístics de noves explotacions agrícoles i ramaderes o ampliacions de les ja existents que inclogui, si és necessari, un increment de la plantilla de tècnics. En aquest sentit, crear una Etiqueta Preferent dins les administracions supramunicipals a l'hora d'elaborar els informes urbanístics que es sol·licitin per modificacions d'explotacions la raó de les quals sigui adaptació a la normativa vigent o pendent d'entrar en vigor en un termini inferior a un any. Així mateix, no realitzar canvis normatius que requereixin modificar substancialment instal·lacions quan encara no hagi finalitzat el període d'amortització de les adaptacions anteriors, com és el cas de les basses d'emmagatzematge de purins o les zones netes i brutes a les explotacions, ni tampoc sancionar les instal·lacions no adequades a la normativa en el cas que els permisos per fer les obres estiguin en tràmit i pendents de resoldre per part de qualsevol administració.

Proposta de resolució 3

Per la millora de les condicions de treball de la pagesia catalana

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a:

1. Davant la problemàtica estructural de venda per sota de cost que pateix el Primer Sector, incrementar els recursos econòmics i materials de la Xarxa Comptable Agrària de Catalunya perquè pugui disposar d'una major informació comptable de les empreses agroalimentàries amb la qual establir un preu mínim de cost que eradiqui la competència deslleial al sector i fixi un mateix punt de partida per a tothom. Aquestes actuacions han d'anar acompanyades de la

necessària millora de la Llei de la Cadena Alimentària a partir de l'increment de les inspeccions i d'una major adaptació a la realitat comercial del sector agroalimentari mentre no es disposi d'una legislació comunitària a la Unió Europea.

2. Abordar de manera urgent les constants i reiterades plagues de fauna cinegètica d'arreu del país, amb especial atenció als conills de les Terres de Lleida –on cal tornar a declarar l'emergència cinegètica–, optimitzant els recursos disponibles i accelerant les concessions de permisos especials per danys, i desenvolupant una major i més intensa actuació sobre el terreny tant per part del Grup Especial de Captura d'Animals (GECA) dels Agents Rurals (complint així amb l'aprovat a la Moció 308/XIV del 22 de febrer del 2024) com per part de propietaris i caçadors de la zona autoritzats amb els permisos corresponents. En aquest sentit, agilitzar l'aplicació dels acords als quals es va comprometre el Departament el març del 2023 per fer efectiu el pagament dels ajuts concedits pels danys de la plaga de conills i crear una nova línia específica de prevenció per adquirir tanques perimetrals, protectors d'arbrat i repel·lents, així com aplicar el fosfur d'alumini en infraestructures conforme a la normativa vigent. Impulsant, per tot això, i amb caràcter urgent, una nova llei catalana que reguli la gestió i el control d'espècies cinegètiques per tal d'aconseguir una adequada gestió present i futura de la fauna salvatge.

3. Atès que Catalunya té un índex de sobirania alimentària de tan sols el 40% i una proporció de superfície de conreu per habitant de la meitat de la mitjana europea, i atès que el reg agrícola representa de promig al nostre país un 72% de l'ús total d'aigua regulada, elaborar i publicar, en el termini màxim de sis mesos, un Pla Integral de Regadius actualitzat que resolgui de manera executiva i pressupostada, per una banda, la tecnificació dels regadius existents per evitar on escaigui el sistema a manta, amb especial atenció als Canals d'Urgell, i, per altra banda, la planificació i execució de nous regs eficients que permetin lluitar contra els efectes de l'emergència climàtica a l'agricultura, incloent-hi el projecte prioritari de transformació de secà a regadiu de les terres del Penedès, així com el desbloqueig de la prova pilot de la zona ZEPA dels Plans de Sió (Segarra-Garrigues). Així mateix, eliminar l'exigència del mínim d'un 60% d'adhesions per fer obres de modernització i ampliació de regadius en aquells casos en què en depengui la viabilitat d'un territori. La gestió futura de nous episodis de sequera que dificultin la disposició d'aigua es basarà en l'establiment d'un nou sistema de repartiment equitatiu de l'aigua segons les necessitats de cada tipus i varietat de conreu i segons la disponibilitat existent als embassaments.

4. Redactar o licitar la redacció, sense més dilacions, del Pla territorial sectorial agrari de Catalunya, fent complir de forma íntegra i ajustada els objectius de la Llei 3/2019, del 17 de juny, dels Espais Agraris, les anàlisis d'afectacions agràries i les seves corresponents mesures compensatòries i correctores, especialment amb relació a l'horitzó de la sobirania alimentària, preservant i millorant el grau de proveïment alimentari dels espais agraris.

5. Instar l'Estat Espanyol a dur a terme les accions necessàries per adequar la Política Agrària Comuna (PAC) de la Unió Europea a la realitat del nostre Primer Sector, de tal manera que s'eviti el greuge existent d'assignació d'un molt elevat percentatge de les partides d'ajut a grans propietaris que no depenen dels ingressos agraris i que, per contra, es destini en una major proporció als agricultors amb dedicació exclusiva i a aquells que es veuen obligats a complementar els ingressos agraris amb d'altres activitats professionals per tal d'assegurar la seva viabilitat econòmica. Així mateix, a treballar per aconseguir, per una banda, que es derogui l'obligació del 4% de guaret, convertint-la en una mesura de caràcter voluntari donat que limita massa la capacitat de producció del sector, i per l'altra, que s'introdueixin mecanismes de flexibilització a l'ecorègim per adaptar-se a situacions excepcionals, com és la sequera, i segons la situació de cada territori, com a mesura per ajudar a millorar l'escassa sobirania alimentària de Catalunya.

Proposta de resolució 4

Per un pla de xoc d'ajuts immediat, àgil i eficient per a la pagesia catalana

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a:

1. Atès que els ajuts econòmics actuals resulten insuficients per pal·liar les pèrdues sofertes pel conjunt dels regants que es van solidaritzar sacrificant els seus conreus herbacis i hortícoles per la situació de sequera, impulsar una ordre complementària a la ACC/15/2024 i a la seva conseqüent convocatòria, a partir de la Resolució ACC/379/2024, per tal de garantir una resposta adequada i justa a les necessitats d'aquest tipus d'explotacions agràries, en tant que sectors clau per a l'agricultura i que s'han vist greument afectades per la sequera des del 2023. Així mateix, i tal com es va aprovar en la Moció 231/XIV el passat 1 de juny de 2023, destinar ajuts a les comunitats i col·lectivitats de regants per tal de cobrir la tresoreria de les quotes que la pagesia no pugui assumir, incloses les despeses per les obres ocasionades per l'abastament d'aigua de boca, i crear ajuts específics de *minimis* amb caràcter retroactiu des del 2023 per a totes aquelles explotacions que hagin modernitzat les seves finques com a conseqüència de la sequera.

2. Elaborar un Pla de Xoc per a la viabilitat econòmica dels regants que impulsi aplicar un IVA del 0% a les comunitats i col·lectivitats de regants tant en les factures que emeten com en les que reben, així com per a l'agricultor a títol principal (ATP) en aquelles inversions realitzades a les seves explotacions amb finalitats de tecnificació i modernització de regadius, modificar la legislació vigent per tal que els ajuts per inclemències meteorològiques siguin tractats fiscalment com a indemnitzacions, permetre ajustar les amortitzacions per inversions i els pagaments de la Seguretat Social en funció de la liquiditat real de les explotacions agrícoles (reduint així significativament la pressió fiscal sobre els agricultors i proporcionant-los major estabilitat i sostenibilitat econòmica), reajustar el còmput d'hores treballades de setmanal a mensual per adaptar-se al cicle vegetatiu del producte, estudiar la viabilitat d'una tarifa elèctrica operativa per a bombaments de sistemes de reg atès que és una actuació temporal d'uns pocs mesos a l'any, i reclamar l'increment de la devolució de l'Impost Especial d'Hidrocarburs (IEH) del gasoil agrícola fins al màxim admès per la regulació europea. En aquest mateix sentit, també resulta necessari que el Pla de Xoc contempli promoure l'increment del finançament europeu als Programes Operatius de les Organitzacions de Productors de Fruïtes i Hortalisses (OPFH) del 4,6% al 10% i els ajuts agroambientals per fer front a inversions en matèria de modernització, tecnificació i automatització dels processos per fer-los més eficients i, en conseqüència, més competitius.

3. Flexibilitzar, per una banda, els plans de reestructuració i/o reconversió de la vinya de manera que es permeti als agricultors, sense perdre les subvencions vinculades, l'arrencada dels conreus afectats per la sequera abans d'incorporar-los a la propera Declaració Única Agrària (DUN), així com la creació de línies d'ajut per la pèrdua de producció de vi de qualitat degut a la sequera amb la seva publicació el 1 d'agost d'enguany, que és quan es preveu que comenci la verema, i d'ajuts per a la reconversió de la resta de conreus llenyosos que calgui replantar degut a l'estrès hídric dels arbres, tal com es va aprovar a la Resolució 820/XIV sobre l'orientació política general del Govern, i per l'altra, les condicions establertes amb Agroseguro per tal que els danys ocasionats per la sequera siguin assegurables també en les pòlisses de regadiu, que els danys per fauna cinegètica no tinguin limitacions anuals atesa l'aleatorietat d'aquest factor, i que es despenalitzin la no disposició d'història previ per als joves agricultors que s'incorporen a l'ofici.

4. Dotar –i pagar– urgentment als agricultors i ramaders de les comarques del Baix Ter dels ajuts econòmics necessaris que compensin adequadament els gravíssims efectes presents i diferits de la manca actual d'aigua fruit del transvasament del riu Ter a Barcelona en plena fase d'emergència per sequera, amb la finalitat d'assegurar-ne la continuïtat, i amb especial atenció –per la seva importància estratègica– als pagesos de la poma de Girona i als arrossaires de Pals, mentre es duen a terme de manera peremptòria les accions i actuacions necessàries per part del Govern per reduir dràsticament i immediata la dependència hídrica de l'àrea metropolitana de Barcelona respecte a la conca del Ter, amb l'objectiu de no posar en risc l'abastament d'aigua a les comarques gironines i de revertir el procés de salinització dels aqüífers costaners del riu Ter, de

la mateixa que es protegeix la conca de la Muga per evitar la sobreexplotació de l'aquífer que pot provocar el col·lapse social, econòmic i mediambiental del territori.

5. A fer totes les gestions pertinents i intensificar els controls sanitaris a la fauna salvatge per erradicar la tuberculosi en aquestes espècies en tant suposen un risc per la ramaderia extensiva. El fet que Catalunya figuri a l'Annex del Reglament 620/2021 de la Unió Europea, on es relacionen els territoris lliures de tuberculosi bovina, implica que en cas que un animal surti positiu, cal fer un buit sanitari a l'explotació, la qual constitueix una mesura injusta en tant la fauna salvatge es qui provoca els contagis atès que al territori català el bestiar boví es troba sanejat però la malaltia continua present entre la fauna salvatge. En aquest sentit, també és important destinar una partida econòmica per a la campanya actual de sanejament de la malaltia IBR per tal d'ajudar amb recursos públics a l'erradicació d'aquesta malaltia bovina.

Proposta de resolució 5

Per uns canvis estructurals a favor de la pagesia catalana

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a:

1. Atès que els sectors avícola i porcí es troben en situació d'amenaça sanitària per la pesta porcina africana (PPA) i la influència aviària (IA) i que aquestes malalties comportarien una greu crisi al sector agroalimentari i, en general, a l'economia del nostre país, exigir al govern espanyol un mecanisme de territorialització que garanteixi el flux d'exportacions internacional, reforci la bioseguretat i en minimitzi l'impacte econòmic, al mateix temps que per part del Govern de la Generalitat, per una banda, es dugui a terme un pla de control de la fauna salvatge (en especial, el senglar) a través de l'impuls dels recursos i de la capacitat del Cos d'Agents Rurals i de la bona entesa tant amb el col·lectiu caçador com amb la indústria càrnia associada, i per l'altra banda, es fomenti i es subvencioni la implantació de mesures de bioseguretat en les explotacions ramaderes, com ara la creació d'una línia d'ajuts per a la instal·lació de contenidors d'hidròlisi.

2. Aprovar, en el termini màxim de 3 mesos, un pla sobre la prevenció de robatoris al món agrari, amb especial esment a les garrofes i l'oli d'oliva, que contempli mesures de control suficients per assegurar la traçabilitat dels fruits i del declarant de l'explotació agrària impedit així la compravenda fraudulenta. Aquest pla ha d'incloure necessàriament un increment de les mesures d'inspecció de la traçabilitat, patrullatges nocturns i controls rutinaris per part del Cos de Mossos d'Esquadra com a mesura dissuasiva de robatoris de maquinària agrícola i combustibles, així com l'augment dels controls fronterers per evitar la sortida de maquinària agrícola furtada.

3. Instar l'Estat Espanyol a revisar les categoritzacions de la Llei espanyola de Prevenció de les Pèrdues i el Malbaratament Alimentari que diferencien entre pèrdues i malbaratament alimentari per evitar que aquells productes del camp que, per qualsevol motiu o circumstància, han estat ja d'entrada descartats i es queden a l'explotació siguin considerats malbaratament i passin a catalogar-se com a pèrdues. Així mateix, que s'estudiïn mesures per tal de reduir la destria de fruites i hortalisses causada pel mal maneig dels consumidors als lineals i que fa que acabin essent productes descartats que es perden, evitant així que també es produeixi el malbaratament al final de la cadena alimentària.

4. Agilitzar el procediment establert per justificar l'atac d'un animal salvatge al bestiar i, un cop acreditat, procedir al pagament pels danys causats en el termini màxim d'un mes. Així mateix, com a mesura de prevenció sanitària, flexibilitzar la normativa per tal que els titulars d'explotacions de ramaderia extensiva puguin instal·lar tancats provisionals en zones on actualment no es permet, i crear un sistema d'avisos a dispositius mòbils per tal d'alertar quan un animal geolocalitzat pel Departament es trobi en una zona on hi ha bestiar, com a mesura de prevenció d'atacs.

5. Per tal de facilitar la viabilitat econòmica i la continuïtat dels petits escorxadors, en tant que empreses necessàries per garantir la producció càrnia de proximitat i de cicle tancat, instar l'Estat Espanyol a realitzar les modificacions legislatives oportunes per tal que el Reial Decret 695/2022, de 23 d'agost, pel qual s'estableixen mesures per al control del benestar dels animals als

escorxadors mitjançant la instal·lació de sistemes de videovigilància, no sigui d'aplicació als petits escorxadors. Així mateix, i en el mateix sentit, seguir potenciant des del Govern de la Generalitat el sistema d'escorxadors mòbils i dur a terme les accions necessàries per tal d'assegurar que es disposi de suficients escorxadors de carn de caça arreu del país.